

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 264. An & qualiter illegitimi legitimantur per subsequens Matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

Quaest. 261. Ad qua munia ecclesiastica promoveri possint illegitimi seculares.

Resp. Ad nulla, neque ad ordines etiam minores, et si illegitimitas sit occulta. Vide me in foro benef. p. 1. q. 262.

Quaest. 262. Ad qua promoveri nequeant illegitimi regulares.

Resp. Ad hoc satis exactè responsum à me l. c. q. 263. uti & q. 264. ad quaest. illam; ad qua sine dispensatione promoveri possint illegitimi regulares; item q. 272. & q. 293. qualiter à muniis ecclesiasticis specialiter arceantur illegitimi filii sacerdotum aliorumque clericorum; & q. 281. & seq. qualiter ministrare & habere beneficium in ecclesia, in qua pater eorum habet, aut habuit beneficium & q. 280. qualiter vice versa ecclesia, in qua filius illegitimus est beneficiatus, pater illius habere possit beneficium.

Quaest. 263. Quid sit legitimatio, qualiter seu quotupliciter fiat, & in quo differat à dispensatione.

1. **R**esp. ad primum; Definitur ex communi sententia à Covar. l. c. c. 8. §. 8. num. 1. Mol. l. c. d. 171. in pr. Castrop. l. c. §. 2. n. 1. quòd sit restitutio natalium quò ad ea, qua jure positivo illegitimis denegata; cum enim tam Jure civili quàm ecclesiastico, negentur illegitimis concessa legitimis, si eis restituantur, seu jus & potestas, ea obtinendi concedatur, censentur legitimi.

2. Resp. ad secundum: Ea illis restitui possunt dupliciter, nimirum vel vi subsequenti matrimonii legitimi inter eorum parentes; vel rescripto seu indulgentià Principis. Unde duplex est legitimatio; alia nimirum de jure, alià à Principe; de utraque qq. sequent.

3. Resp. ad tertium: Distinguitur legitimatio à dispensatione, quòd illegitimum habilitet universaliter ad omnia jura, à quibus utroque jure repellitur; dispensatio verò solum ad quaedam. Azor. l. c. c. 14. q. 1. Tusch. &c. quòdque legitimatio sit late interpretanda, dispensatio strictè. Passerin. de elect. c. 25. num. 306.

Quaest. 264. An & qualiter illegitimi legitimentur per subsequens matrimonium.

1. **R**esp. primò: Legitimari illegitimos vi subsequenti matrimonii inter eorum parentes, non tantum de Jure canonico, sed etiam civili, certum est apud omnes. Et quidem ita, ut fictione juris retracto hoc matrimonio, ad tempus, quò illegitimi geniti, ut ait Castrop. l. c. §. 2. n. 2. hi post contractum matrimonium habeantur legitimi, ac si stante matrimonio geniti, ut expressè deciditur, c. tanta. h. t. matrimonio habente hanc vim, non à se seu natura sua, sed à jure positivo sic disponente in favorem prolis, Castrop. l. c. cum Covar. l. c. §. 8. n. 18. quocumque tempore, etiam in suprema senectute, quin & in articulo mortis illud contrahatur; cum et si eo tempore generare nequeant, retineant tamen, quantum est per se potentiam habendi copulam, quòd sufficit ad verum matrimonium contrahendum. Ac ita tradunt Covar. l. c. §. 2. n. 10. Azor. l. c. c. 14. n. 11. Mol. de primog. l. 2. c. 5. n. 25. Mol. de f. & f. l. c. d. 171. vers. dubium præ-

terea. Pont. l. 11. c. 1. §. 1. n. 8. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 4. Item hanc vim habet matrimonium, etiam si inter copulam fornicariam, ex qua susceptus filius illegitimus, & matrimonium cum matre ejus intercellerint alia matrimonia, cum aliis Covar. Castrop. l. c. Barb. in c. literas. de fil. presbyt. num. 5. Garc. loc. mox citand. n. 28. Suar. l. c. §. 5. n. 10. Azor. l. c. c. 3. q. 21. Sayr. l. c. c. 10. n. 40. Vim quoque habet legitimandi nepotem, filio naturali illegitimo mortuo; eò quòd vim habeat legitimandi omnes descendentes ante matrimonium genitos; juxta c. tanta. h. t. & legitimatio nepotum non dependet à legitimazione filiorum, sed his deficientibus, derivatur ad nepotes, cum non favore filiorum, sed matrimonii fiat; atque ita legitimatio filii non est fundamentum legitimacionis nepotis, sed hæc ex ipso matrimonio avi cum concubina sua immediatè ad ejus filium, si is adhuc vivat, & hoc mortuo, ad nepotem derivatur; ita docent Covar. l. c. §. 2. n. 19. Azor. cit. c. 13. q. 13. Mol. de primog. l. 3. c. 1. n. 9. Mol. de f. & f. l. c. d. 172. n. 10. Castrop. l. c. n. 12. & seq.

2. Porro quò minus hanc vim legitimandi habeat matrimonium, non impedit, quòd in eo non interveniant instrumenta dotalia, hoc est, scriptura dotis, aut donationes propter nuptias aliavè solemnitates nuptiales; cum ab his non dependeat valor matrimonii. Idque etiam spectato Jure Cæsareo, à quo si specialiter postulentur dicta instrumenta, id non fit, quia sine illis stare nequeat tale matrimonium, sed quia rarò sine illis constare poterat, illud contractum esse, quin potius simulatio continuati concubinatus dissimulatur; ita Castrop. l. c. n. 8. Sed neque vim illam impedit contradictio parentum; cum sicut eorum consensus non requiritur ad valorem matrimonii, ita nec ad legitimacionem per illud faciendam etiam juxta Jus civile, utpote in quo nullibi super hac requisitione cautum est. Si quidem dum in Aurb. quib. mod. natural. fiant sui. §. si verò is. dicitur fieri non posse legitimum, si parentes contradicant; id intelligendum de legitimacione, qua fit per rescriptum Principis, & non de ea, qua fit per sequens matrimonium, & ita Azor. p. 2. l. 2. c. 13. q. 12. Covar. cit. c. 8. §. 2. num. 12. Mol. Tom. 1. de just. tr. 2. d. 172. num. 5. Sayr. l. c. c. 10. Castrop. num. 9. Neque eam impedit contradictio ipsorum filiorum; cum hic favor annexus sit matrimonio, cui nemo renunciare potest. Idque indubitatum Jure canonico. Molin. Azor. LL. cit. Covar. n. 16. Castrop. n. 10. Juri verò civili, quò hæc contradictio filiorum impedit hanc legitimacionem, ut constat ex cit. aurb. §. generaliter. in materia legitimacionis per matrimonium prævalere debet Jus canonicum. Neque denique hæc legitimatio revocari potest ingratitudine filiorum, sicut ob eam revocatur legitimatio facta rescripto Principis, utpote qua libertati comparatur. Covar. n. 14. Azor. q. 14. in fine. Castrop. n. 11.

3. Resp. secundò: Legitimatio vi sequenti matrimonii fit in ordine ad omnia, qua filiis legitime natis de jure competunt. Et sic in specie hoc modo legitimati habiles sunt ad omnes ordines & beneficia, etiam Episcopatum; Azor. l. c. q. 14. Covar. l. c. n. 25. Mol. d. 172. n. 6. Pont. l. c. c. 11. num. 5. Castrop. l. c. n. 15. non tamen ad Cardinalatum; ex speciali Sixti V. dispositione, qua incipit: postquam verus. Reiffent. h. t. num. 44. vide me in foro benef. p. 1. q. 262. Ita etiam, ut illegitimus, qui ante illud matrimonium ordines suscepit, eo contracto illos exercere liberè ac licitè valeat, utpote sub-

sublata irregularitate; quæ ex illegimitate pendebat. Pont. & Castrop. &c. cum Sayr. de irreg. l. 6. c. 10. n. 3. Item ad succedendum patri in emphiteusi ecclesiastica, feudo, hereditate, majoratu, fideicommissio & similibus, in nobilitate ipsisque Principatibus & regnis; quia non tantum per fictionem juris pro legitimis habentur, sed revera sunt, et si in c. tanta. adhibeatur rō habeantur. cum verbum hoc adhibitum à potente legitimare indicet, non fictionem, sed veritatem, ut Covar. n. 26. Castrop. Azor. ll. cit. Et ita quidem, ut successione præferantur tanquam majores natu filiis aliis ex matrimonio illo aut alio posteriore legitime natis, secundum Covar. Pont. & alios, quorum sententiam et si probabilem dicat Castrop. n. 17. contrarium tamen (pro quo citat Tiraq. de primog. q. 34. n. 5. & 43. Molin. de primog. l. 3. c. 1. n. 7. Mol. de just. d. 172. vers. merito. Azor. l. c. q. 15.) in judicando & consulendo tenendam ait ex ea ratione, quod filiis natu minoribus jam jus illud prælationis absolute quaesitum, antequam filius ille illegitimus legitimeretur, quod jus iis auferri nequit per subsequens illud matrimonium, quæ ratio cum solum locum habeat respectu filiorum natu minorum genitorum ex matrimonio aliquo præcedente matrimonium illud cum concubina, non verò respectu natorum ex hoc ipso matrimonio cum concubina, quippe qui non prius sunt legitimi quam illegitimi per illud legitimatus, huic præ illis, utpote natu majori, cui jam non amplius illegimitas, aut legitimitas posterius obtenta, competit jus prælationis in dictis successoribus. De cætero extenditur assertio, quod vi talis legitimisationis legitimi admitti debeant ad successionem in hereditate, feudo, majoratu &c. ita ut procedat, etiam si hereditas &c. expresse delata filiis natis ex legitimo matrimonio; eò quod, cum matrimonium illud subsequens fictione juris retrahatur ad tempus conceptionis filiorum, hi adhuc dici possunt natu ex legitimo matrimonio; ita Covar. l. c. n. 30. Pont. l. c. n. 10. Mol. d. 172. n. 8. Mol. de primog. l. c. n. 10. Castrop. cit. n. 15. Arg. c. cum in causis. de elect. & c. innovat. eod. juncta Gl. communiter recepta; in quorum primo dicitur, debere Episcopum eligi natum ex legitimo matrimonio, in altero admittitur legitimatus per sequens matrimonium. Item vi talis legitimisationis excludunt substitutum in majoratu (idem est de fideicommissio similibusque) patri sub ea conditione, si is sine liberis legitimis decedat; quia superstitè taliter legitimatus, non decedit sine filiis legitimis. Castrop. cit. n. 15. & alii. In eo verò, num id quoque procedat, excludaturque substitutus in eo casu, quo matrimonium contrahitur cum concubina in odium substituti, non conveniunt AA. negant Mol. de primog. l. 2. c. 5. n. 27. Gomez. & alii citati à Castrop. n. 19. ex ea ratione, quod justum non sit, ut taliter contrahens ex iniquitate & malitia sua commodum referat, & substituto inferat damnum. Affirmat è contra Castrop. n. 20. cum citatis à se; Mol. cit. d. 172. vers. contrariam. Sarmient. l. 1. selectar. c. 6. Menchaca. l. 2. controuv. c. 41. n. 5. Pont. l. c. c. 11. n. 11. ex ea ratione, quod sic contrahens peccat ob motivum & finem, quem sibi statuit, non verò contrahendo matrimonium; legitimatio autem proles proveniat ex matrimonio, & non ex fine, quo contrahitur. Sed & exclusio substituti proveniat ex matrimonio contracto ab utente jure suo, & non ex malitia contrahentis, adeoque is dici nequeat ex malitia sua referre com-

modum, aut substituto innocenti inferre damnum. Idem est de revocatione donationis factæ à parentibus etiam omnium bonorum; nimirum, quod sicut illa revocatur natiuitate filiorum legitimorum, ita etiam revocetur legitimisatione filiorum illegitimorum. Castrop. n. 1.

4. Resp. tertio: Ut tamen vim hanc legitimandi habeat matrimonium, requiruntur sequentia. Primo ut sit verum & validum sine impedimento dirimente contractum; sufficere tamen matrimonium præsumptum, si ab Ecclesia validum reputetur & approbetur; eò quod cum solemnitatibus ab ea præscriptis & bona fide contrahentium contractum fuerit, contra Abb. in c. tanta. b. t. num. 9. Sarmient. l. 1. selectar. interp. c. 6. num. 2. nixos hac ratione, quod verba legis, quibus vis illa tribuitur matrimonio simpliciter accipienda in sensu proprio, adeoque non extendenda ad matrimonium non reipsa, sed quod præsumptivè tantum tale est, probabilius & communius docent Mol. de primog. l. 3. c. 1. num. 11. Suar. de irregul. d. 50. f. 1. num. 11. Pont. l. c. §. 2. n. 13. Garc. de benef. p. 7. c. 2. num. 30. Castrop. l. c. §. 2. num. 3. arg. c. tanta. c. quod nobis. c. ex tenore. b. t. eò quod si, ut ibi dicitur, tale matrimonium contractum cum impedimento dirimente bona fide præmissis & servatis præscriptis solemnitatibus, adeoque præsumptum tantum habeat vim legitimandi prolem eo stante susceptam, habeat quoque vim legitimandi illam generatam ante illud; cum, ut dictum, in ordine ad legitimisationem proles matrimonium retrahatur fictione juris ad tempus, quo filii generantur; ita Castrop. Requiritur secundo ad legitimisationem per matrimonium subsequens, ut illegitimus progenitus non sit à parentibus, vel saltem eorum uno obstructis impedimento, adeoque inhabilibus ad validè contrahendum, pro ut deciditur in c. tanta. cujus etiam rationem hanc reddit Castrop. l. c. §. 3. num. 1. quod matrimonium subsequens eatenus prolem legitimam reddat, quatenus jus fingit in hoc casu subsequens matrimonii illud contractum esse tempore, quo proles suscepta; id verò fingere nequit, si eo tempore parentes impediti impedimento dirimente; quia pro eo tempore stante eo impedimento impossibile erat eos contrahere matrimonium validum; idemque adhuc procedere, et si parentes caruerint eo tempore illo impedimento, adeoque validè contrahere potuerint tempore natiuitatis filii, censent Butr. in c. tanta. num. 17. Abb. ibidem. (ubi dicit, id etiam verum esse, licet impedimentum non sit perpetuum, sed in potestate habentium copulam, perque eos tollibile) Filiuc. tr. 9. num. 131. Menoch. conf. 60. num. 12. Passerin. de elect. c. 25. num. 134. Garc. de benef. p. 7. c. 2. num. 36. quos secutus sum in foro benef. p. 1. q. 260. num. 2. contrarium, nempe conceptum ab inhabilibus, natum verò ex jam habilibus, reddi legitimum per sequens matrimonium, æquè probabiliter & fortè probabilius tenentibus, Covar. l. c. §. 2. num. 2. Fachin. l. 3. controuv. c. 50. Sanch. de mat. l. 8. d. 7. num. 19. Sayr. l. c. num. 19. Azor. l. c. q. 8. Mol. l. c. num. 2. Gut. de mat. c. 72. à num. 6. & alii, quos citat & sequitur Castrop. cit. §. 3. num. 5. arg. desumpto ex c. tanta. dum ibi non solum spectatur conceptio, sed etiam natiuitas ex parentibus impeditis, ut filius subsequente matrimonio legitimari nequeat, sed spurius remaneat. Item arg. sumpto